

103. Erstatning - Tort - Erstatningsansvarslovens § 26 - Oversigtsartikel
104. Beviser - Politifolk som vidner - Vold mod politiet
105. Sædelighedsforbrydelser - Børn - Videoafhøringer - Beviser
106. Højesteretsdomme med udvisning 1999/2000
107. Visitation i forbindelse med fængselsbesøg, men udenfor - Erstatning
108. Bedrageri - Behandlingsdom - "Münschhausen-syndrom" - Retslægerådet
109. Færdselsloven - Rødt lys - Passager bliver syg - Fri-findelse

Østre Landsret har fået hjemmeside

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Postbox 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Bent Holmberg
næstformand, Aalborg

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hanne Gullitz
Århus

Poul Jost Jensen
Glostrup

Mogens Juhl
Odense

Mette Lauritzen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1090**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540

Fax 3393 4540

Islands Højesteret – Hjemmeside

Man kan godt blive misundelig på både dommere og advokater, når man ser hvilke faciliteter, der tilbydes i den islandske Højesteret. Studer selv de smukke billeder på Internettet på nedenstående adresse, og læs – på engelsk – om rettens politik.

Since 1 January 1999, the Supreme Court of Iceland has maintained a home page on the Internet. Diverse information is published there about the Court and its tasks. The judgements of the Supreme Court are published on the home page as soon as they have been pronounced, together with the District Court judgements, which were subject to review. The judgements are published free of charge for the primary purpose of making them available to attorneys and to the public, as becomes the needs of a democratic state. The home page provides a list of the cases being heard before the Supreme Court, the list usually covering several weeks at a time. There is also a list of the cases that have been appealed but not yet been placed on the calendar. Statistics on the number of cases handled by the Court and their disposition can be found on the home page, along with information about the current and former Supreme Court justices, the employees of the Supreme Court and the Courthouse itself. A summary of the history of the court system of Iceland can also be viewed there among other pertinent information.

The path to the home page is:
www.haestirettur.is.

Erstatning - Tort - Erstatningsansvarslovens § 26 - Oversigtsartikel

Straffelovens §§ 210, 216, 237, 244, 245, 246 og 261, erstatningsansvarslovens § 26

Tidligere oversigter over torterstatninger er bragt i Lf. Medd. 84/1984, 72/1989 og 80/1996. Nærværende oversigt medtager trykte afgørelser fra Ugeskriftet efter U.1996.402H og frem til september 2000 samt korte referater fra Landsforeningens Meddelelser fra 80/1996 til nærværende hæftes fremkomst.

Siden sidste oversigt er EAL § 26, stk. 2 blevet indført ved Lov nr. 1997.349. Baggrunden var som bekendt den meget begrænsede mulighed for at opnå godtgørelse for tort ved voldsforbrydelser. Det er formentlig nemmere at forstå de nedenfor givne domme, hvis der medtages et uddrag af Justitsministeriets bemærkninger til lovændringen, der trådte i kraft den 1/7 1997. Indledningsvist blev det slået fast, at der skulle være tale om en forbrydelse, og at forholdet skulle være forsætligt. Bemærkningerne fortsatte:

"Angrebet skal være sket mod en andens frihed eller person. Bestemmelsen omfatter således i modsætning til reglen i stk. 1 ikke angreb alene mod fred eller ære.

Bestemmelsens kerneområde vil være straffelovsovertrædelser i form af særlig grov vold eller frihedsberøvelse. Bestemmelsen kan således omfatte forbrydelser, hvor vold indgår i gerningsindholdet, herunder både forhold, der udelukkende består i vold, og f.eks. røveri, voldtægt og drabsforsøg.

Kravet om forholdets grovhed indebærer, at der skal være tale om en forbrydelse, der har medført alvorlig utryghed og angst hos ofret, og som også generelt set er egnet til at skabe betydelig frygt og bekymring.

Ved vold vil det være en forudsætning, at volden er sket ved anvendelse af våben, eller at der er tale om vold gennem længere tid - flere timer. Det vil normalt også være en forudsætning, at volden har medført alvorlige skader.

Angreb mod en persons frihed vil kunne medføre godtgørelse efter den foreslåede bestemmelse, hvis frihedsberøvelsen har været af en vis længde og er foregået under sådanne omstændigheder, f.eks. ved anvendelse af trussel med våben, at forholdet er voldsomt angstskabende for offeret.

Kravet om forbrydelsens særlige grovhed indebærer, at forholdet også ved strafudmålingen betragtes som værende af grovere karakter. Det vil således være udgangspunktet, at forbrydelsen skal medføre fængsel i omkring 1 år eller derover.

Godtgørelsens størrelse forudsættes som udgangspunkt at ligge i størrelsesordenen 10.000 kr. Det bemærkes i den forbindelse, at godtgørelsen ligesom godtgørelse for tort er skattefri."

I referatet af Landsforeningens Meddelelser betyder et tilføjet B, at der er tale om en byretsdom. Der er kun medtaget egentlige domsreferater, ikke omtale af årsberetninger fra Erstatningsnævnet.

Vold, drabsforsøg m.v.

Ugeskriftet

1996.617Ø	10.000 kr.	Tilbageholdt K i 5 timer, udøvet vold mod K, der pådrog sig bl.a. brækket arm, diverse hudafskrabninger og blodudtrædninger. Trusler mod K's og familiens liv. I byretten kun erstatning for tøj, svie og smerte. I landsretten yderligere 10.000 kr. som påstået (dissens). T idømt fængsel i 9 måneder for § 260, § 261, § 244 og § 266.
1996.659H	0 kr.	Ikke tortgodtgørelse til politimand P, der blev bidt og spyttet af person, der hævdede at være smittet med AIDS, trods at P måtte afvente en periode i uvished, om han var blevet smittet.
1996.777H	0 kr.	Forsøg på manddrab. K fik presset en pude mod ansigtet, så hun mistede bevidstheden, hvorefter hun blev tilføjet 4 snit i halsens forside. Ikke grundlag for tort.
1996.847Ø	0 kr.	HIV-positiv dømt efter straffelovens § 252 for at have udsat 4 kvinder for smitte. Kvinderne ankede frifindelsen af T for at betale torterstatning. Landsretten stadfæstede frifindelsen.
1998.780Ø	0 kr.	16-årig havde - udover to væbnede røverier - truet en ansat K på en lukket institution med en kniv, jfr. § 119. Ikke grundlag for at tilkende offeret tortgodtgørelse, hverken efter EAL § 26, stk. 1 eller stk. 2, selv om landsretten godt kunne se, at overgrebet havde været særdeles ubehageligt, belastende og angstfremkaldende for K, også i tiden efter overfaldet. Men der var ikke sket krænkelser af selv- eller æresfølelsen.

- 1998.1513H 0 kr. Forsøg på manddrab som led i "rockerkrigen". Affyret skud på kort afstand mod M, der blev ramt i hovedet. EAL § 26, stk. 2, der først trådte i kraft 1/6 1997, fandt ikke anvendelse, og der var derfor ikke grundlag for at tilkende M godtgørelse efter bestemmelsen.
- 1999.1491H 0 kr. Ikke godtgørelse for tort efter bid af politihund i forbindelse med anholdelse. Der var ikke grundlag for at fastslå, at politimanden forsætligt lod hunden bide, derfor ikke nogen retsstridig krænkelse af E.
- 2000.267Ø 10.000 kr. Legemsangreb og forsøg herpå efter § 245, stk. 1, ved at stikke E i maven, således at E var i livsfare. Byretten fandt ikke betingelserne for tort efter EAL § 26, stk. 2 opfyldt. Landsretten anførte, at E var påført en så alvorlig læsion, at tarmene faldt ud. Et sådant angreb var generelt egnet til at skabe en meget betydelig angst og en længerevarende psykisk belastning, og det var også følgen for E.
- 2000.696V 0 kr. Selv om der var tale om en grov voldsforbrydelse efter § 245 (bl.a. slag i hovedet med hammer), der generelt var egnet til at skabe betydelig frygt og bekymring, fandtes angrebet, bl.a. under hensyn til, at E ikke var kommet alvorligt til skade, og til oplysningen om byrettens strafudmåling (på 10 måneders fængsel), ikke at kunne karakteriseres som særlig groft, således som dette begreb måtte forstås efter bemærkningerne til EAL § 26, stk. 2. Derfor ingen tortgodtgørelse.
- 2000.1690H 10.000 kr. Forsøg på legemsangreb efter § 246, jfr. § 245, stk. 1, jfr. § 21, ved at affyre pistol mod M, der blev ramt én gang i ryggen med udskudsåbning på venstre side af halsen. Højesteret citerer i uddrag forarbejderne til EAL § 26, stk. 2 og tiltræder landsrettens afgørelse om 10.000 kr. i tort.

Landsforeningens Meddelelser

- 20/1997 V 25.000 kr. Legemsangreb efter § 246, kvælertag, så K mistede bevidstheden, snit med franskbrødskniv i pande og på underarm efter at have sat kniven mod struben, slynget K's ho-

ved mod toiletcisterne, der gik i stykker, samt talrige yderligere overgreb, hvorved K pådrog sig kraniebrud og brud på 3 ribben. I landsretten tilkendt 25.000 kr. som påstået. T fik fængsel i 3 år.

- 47/1997 B 10.000 kr. Samlevervold efter § 244. I en time slået K adskillige gange med knyttet hånd i ansigtet og på kroppen og trukket hende rundt i håret og armene. Påstået 25.000 kr. i tort. Præmisserne for de 10.000 kr., der blev tilkendt, var, at K ikke havde haft anledning til at være forberedt på en voldsudøvelse som den stedfundne. *(Sagen, der er før ikrafttræden af EAL § 26, stk. 2, blev ikke anket af T, der fik 60 dages betinget fængsel betinget af samfundstjeneste. Præjudikatværdien er nok begrænset, ER).*
- 46/1998 B 10.000 kr. På trods af, at Erstatningsnævnet ikke mente, at volden berettigede til godtgørelse efter EAL § 26, stk. 2, udbetalte man "af procesøkonomiske grunde" beløbet til K, der var udsat for at blive holdt fast og få bidt et øre af, så det ikke kunne sys på igen. Der var i sagen taget forbehold for senere udbetalinger som følge af varig mén. T blev idømt 6 måneders fængsel efter § 245.
- 14/1999 V 20.000 kr. Mishandling af dreng på 5-6 år, der blev ladet i hjælpeløs tilstand uden tilkaldelse af lægehjælp. T idømt forvaring efter § 244, § 245, stk. 1 og § 250. Landsretten udtalte under nævningesagen, at der ikke var grundlag for at tilkende godtgørelse efter § 26, stk. 1, men nok § 26, stk. 2. Der var påstået 60.000 kr.
(Det tilkendte beløb er det dobbelte af, hvad der efter bemærkningerne ovenfor forudsættes som normalerstatningen)
- 26/1999 B 10.000 kr. Vold i forbindelse med røveri og ulovlig frihedsberøvelse, se nedenfor under **røveri** og **frihedsberøvelse**.
- 35/1999 V 20.000 kr. Drabsforsøg, knivstik mod K og gentagne trusler. Påstået 50.000 kr. i tort, idet T havde fremkaldt alvorlig frygt for hendes liv adskillige gange. Landsretten udtalte under nævningesagen: "Efter grovheden af den voldsudøvelse, som K har været udsat for, og da denne voldsudøvelse ef-

ter det foreliggende må antages at have fremkaldt alvorlig utryghed og angst hos hende, er betingelserne for at tillægge K godtgørelse i medfør af erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, til stede. Godtgørelsen findes passende at kunne fastsættes til 20.000 kr."

- 39/1999 B 7.770 kr. Af "tortlignende grunde i dette særlige tilfælde" blev politimand tilkendt erstatning som påstået for svie og smerte efter oppegående takst for at have haft alvorlige psykiske gener ved at afvente, om han var blevet smittet med leverbetændelse eller AIDS efter bid i armen.
K straffet med fællesstraf af 7 måneder, hvoraf 6 (fra en tidligere betinget dom for røveri) blev gjort betinget.
(Strafudmålingen ville nok efter bemærkningerne til EAL § 26, stk. 2, normalt udelukke en godtgørelse, ER)
- 93/1999 B 20.000 kr. Legemsangreb efter § 245, livsfarlige læsioner i lunge, hjertepose og lever. 1 års fængsel delvis betinget til 18-årig T. Retten fastsatte for den ene tilskadekomne A godtgørelsen efter EAL § 26, stk. 2.
Retten måtte frifinde for livsfarlig vold mod B, da også andre (der ikke var tiltalt herfor) havde båret kniv. Men B fik i Erstatningsnævnet tillige tilkendt 20.000 kr. i tort.
- 43/2000 B 0 kr. Ikke tortgodtgørelse, heller ikke godtgørelse efter EAL § 26, stk. 2 til A, der var udsat for at få presset et afkortet dobbeltløbet haglgevær mod halsen. T dømt efter § 252 og § 266, men også i en række andre forhold med behandlingsdom efter straffelovens § 69. Retten bemærkede efter at have tilkendt 1.000 kr. i svie og smerte: "hvorimod der ikke findes tilstrækkeligt grundlag ifølge den foreliggende retspraksis for at tage påstanden om godtgørelse for tort til følge."
- 78/2000 Ø 30.000 kr. Grov mishandling, der havde bragt M i livsfare, jfr. § 246 samt frihedsberøvelse i op mod et døgn. Se nedenfor under **frihedsberøvelse**. Godtgørelse efter EAL § 26, stk. 2 som påstået. *(Beløbet er det tredobbelte af den forudsatte normalerstatning, jfr. bemærkningerne til loven ovenfor).*

Voldtægt og anden kønslig omgængelse

Ugeskriftet

- 1996.1195H 50.000 kr. Forsøg på voldtægt af særlig farlig karakter efter § 216, stk. 2 samt anden kønslig omgængelse end samleje af særlig farlig karakter, § 224, jfr. § 216, stk. 2. Truslen om vold var ved anvendelse af kniv. Påstanden om tort var på 60.000 kr. Landsretten fastsatte beløbet "under hensyn til de særligt krænkende og ydmygende omstændigheder, hvorunder forholdet er begået, og til, at forbrydelsen har medført betydelige psykiske eftervirkninger for forurettede."
T blev idømt forvaring, da han tidligere adskillige gange var dømt for bl.a. røveri, vold og voldtægt.

Landsforeningens Meddelelser

- 82/1996 V 10.000 kr. T dømt for § 245, stk. 1, § 260, nr. 1 og § 225, jfr. § 216, stk. 1, ved at tildele A mange slag og spark i ansigt og på kroppen, hvorefter T under trusler om yderligere vold tvang A til at tåle at få hældt madvarer i hoved og hår, tvang A til at blive spulet med vand og til at få skubbet en deodorant op i sin endetarm og tvang A til at slikke deodoranten ren for afføring, hvorefter T tvang A til at tage B's erigerede kønsllem i munden og onanere det med henblik på sædafgang. Der var påstået 25.000 kr. Byretten tilkendte 5.000 kr. Landsretten forhøjede beløbet.
Straffen blev fængsel i 9 måneder.
- 97/1998 Ø 40.000 kr. 17-årig i forhold 10 dømt for § 216, stk. 1 og § 224, jfr. § 216, stk. 1, idet han med slag i ansigtet og ved at holde brødkniv op mod halsen samt ved kvælertag og trusler om at slå B på 15 år ihjel, flere gange tiltvang sig samleje, tvang B til at sutte på sit lem, samt forsøgte analt samleje. (Der var rejst tiltale efter § 216, stk. 2, men landsretten stadfæstede, at forholdet alene var henført under stk. 1)
Tidligere dømt for overtrædelse af § 123 ved at true B og hendes familie på livet, hvis hun anmeldte forholdet. Der var påstået 45.000 kr. Godtgørelsen blev fastsat (af byret-

ten) under hensyn til B's alder og "forholdenes karakter og voldtægtens tidslige udstrækning".

T blev trods sin alder idømt fængsel i 2 år.

- 42/1999 B 80.000 kr. T og S havde på skift voldtaget K under længere køre- og strandtur. Der var påstået 100.000 kr. Da K frivilligt satte sig ind i bilen, og efter det oplyste om handlingsforløbet indtil bilen holdt ved stranden, var der ikke trods tiltale herfor overtrædelse af § 261, stk. 1. Erstatningen blev fastsat af byretten. Landsrettens behandling var en ren udmålingsanke, hvor straffene blev skærpet til 2 års fængsel til hver.
- 81/1999 B 10.000 kr. Frifundet for forsøg på voldtægt, men dømt efter § 216, stk. 1, jfr. § 224, jfr. § 21. K var indforstået med, at T overnattede i hendes seng sammen med en veninde. T forsøgte at få K til at sutte på hans lem, og da hun afviste at gøre det, holdt han hende fast og tildelte hende to slag med flad hånd i hovedet. Straffen blev for dette og nogle andre - mindre - forhold 3 måneders fængsel.
- 87/2000 15.000 kr. Administrativ afgørelse fra Erstatningsnævnet, da påtaleopgivelse mod sindssyg med foranstaltning. § 244, § 232, § 224 og § 266. T blottede sig over for 22-årig K på tankstation, forsøgte under trusler på livet at formå K til at berøre/sutte ham på lemmet, hvorefter han slog hende to gange i ansigtet. K havde 5 måneder efter fortsat psykiske mén fra overfaldet. Nævnet imødekom det ansøgte beløb.

I en nylig udgiven betænkning nr. 1383/2000 om revision af erstatningsansvarsloven hedder det om gennemgangen af den gældende praksis:

"Der er en righoldig praksis vedrørende udmåling af tortgodtgørelse ved sædelighedsforbrydelser. Det aktuelle udmålingsniveau (primo 1999) kan i hovedtræk beskrives således, at der i "normale" tilfælde af fuldbyrdet voldtægt ydes en godtgørelse på 30.000 kr. Ved meget grove tilfælde kan godtgørelsen stige op til 35.000 kr. og i ganske særlige tilfælde (f.eks. såfremt flere gerningsmænd har deltaget) op til 40-45.000 kr. eller højere. I tilfælde af forsøg på voldtægt vil godtgørelsen ligge på niveauet 15-20.000 kr., bl.a. afhængigt af, hvor langt gerningsmanden er kommet i sit forsøg på at tiltvinge sig samleje med offeret, samt forholdets grovhed i øvrigt."

Andre sædelighedsforbrydelser, herunder mindreårige, handicappede, anden kønslig omgængelse og blufærdighedskrænkelser

Ugeskriftet

- 1998.316V 15.000 kr. T fundet skyldig i anden kønslig omgængelse end samleje med 3 piger på henholdsvis 6, 10 og 8 år. Påstand om 40.000 kr. Byretten tillagde pigerne på 8 og 10 år hver 10.000 kr., der blev forhøjet af landsretten.
Betinget straf på 5 måneder med vilkår om psykiatrisk - sexologisk behandling.
- 1999.393H 35.000 kr. Ved nævningeting fundet skyldig i overtrædelse af § 225,
20.000 kr. jfr. § 222, stk. 1 og 2 og § 232, ved i årene 1986 - 1996 at
15.000 kr. have misbrugt 17 drenge under 15 år seksuelt. 11 af dren-
10.000 kr. gene havde i begyndelsen været under 12 år.
8.000 kr. For to af drengene, der havde været udsat for anale samle-
5.000 kr. jer, var erstatningen på hver 35.000 kr., og ellers vil man
kunne se, at landsretten har finjusteret erstatningsbeløbene
efter de enkelte forholds grovhed. Højesteret fandt ikke til-
strækkelig grundlag for at forhøje de fastsatte godtgørel-
sesbeløb.
T blev i landsretten idømt 5 års fængsel. (*Referatet i Uge-
skriftet har ikke præmisser til udmåling af beløbene*).
- 1999.654V 60.000 kr. Fra 1988 - 1997 talrige gange haft forskellige former for
seksuelt samvær, både samleje og anden kønslig omgæn-
gelse med døtre født henholdsvis 1980 og 1983. 6 års
fængsel til T.
(*Det fremgår ikke af det forkortede referat i Ugeskriftet,
om der var tvist om størrelsen af godtgørelsen*).
- 2000.1085H 60.000 kr. Der var påstået torterstatninger med henholdsvis 100.000,
50.000 kr. 80.000 og 15.000 kr. til to døtre og en søn, der talrige gan-
15.000 kr. ge havde været udsat for incest i en længere periode, døt-
rene som henholdsvis 12-13 årige og 10-15 årige. Sønnen i
en kortere periode som 14-årig. Faderen idømt 6 år i lands-
retten. Højesteret tog alene stilling til strafudmålingen
vedr. moderen, der fik stadfæstet straffen på 6 måneder
ubetinget for medvirken.

Landsforeningens Meddelelser

- 107/1997 B 0 kr. 4 drenge på 17 - 18 år dømt for i en række tilfælde at have
30.000 kr. haft samleje og/eller anden kønslig omgængelse med mindreårige piger, i enkelte tilfælde under overvindelse af deres modstand (jfr. § 222, stk. 2). Retten fandt ikke anledning til tortgodtgørelse i de forhold, der alene omfattede straffelovens § 222, stk. 1, "når henses til den forholdsvis jævnbjyrdighed i alder og udvikling".
I forhold 2 og 9, der omfattede § 222, stk. 2, kom en enkelt dreng B til at udrede 30.000 kr. hver til to piger, hvor han henholdsvis ved trussel med luftpistol havde truet en pige til at sutte på hans kønslem, og i et enkelt tilfælde haft samleje. I forhold 9 havde han taget fat i pigen, tvunget hende ned på knæ og tvunget hende til at sutte på hans kønslem samt tåle, at han tissede hende i munden.
Betingede straffe til de øvrige drenge. B fik samfundstjeneste i 200 timer. Der havde været varetægtsfængsling i sagen.
- 76/1998 Ø 75.000 kr. Gennem 5 år kønsligt forhold til stedsøn S, der voksede fra
25.000 kr. 9 til 14 år. I ca. 4 år ligeledes kønsligt forhold til sin 7 - 11
20.000 kr. årige steddatter. I en 4-årig periode anden kønslig omgængelse
10.000 kr. med sin 6-10 årige biologiske datter, og herudover i mere kortvarige perioder kønsligt forhold til to drenge under 15 år.
Landsretten nedsatte godtgørelsen til stedsønnen fra 75.000 til 35.000 kr. Steddatter og datter fik hver 25.000 kr. Den ene dreng 10.000 og den anden 20.000 kr. I det første tilfælde havde T onaneret drengens kønslem, i det andet tilfælde både onaneret drengens kønslem, formået drengen til at onanere T's kønslem, og haft analt samleje med drengen to gange. Straffen blev nedsat fra 5 til 4 år.
- 47/1999 V 15.000 kr. Leder af socialpædagogisk behandlingshjem dømt for samleje
5.000 kr. og blufærdighedskrænkelser over for de på hjemmet anbragte piger, der havde påstået godtgørelse med henholdsvis 25.000 og 10.000 kr.
Landsretten forhøjede godtgørelsen for 4 samlejer med en af pigerne fra 10.000 til 15.000 kr. Med kraftig dissens blev T idømt samfundstjeneste i 120 timer og frakendt ret-

ten til professionelt at beskæftige sig med piger under 18 år.

32/2000 B 0 kr. Ridelærer havde haft samleje med mindreårig elev. Adskillige forhold over en længere periode, fra K var 13 år. Hun havde selv taget initiativet og deltaget i forholdet på lige fod. Ingen erstatning. Betinget 6 måneders fængsel.

I den ovenfor omtalte betænkning nr. 1383/2000 siges det om denne type forbrydelser:

"I tilfælde af samleje med mindreårige vil godtgørelse som regel udmåles til mindst 10.000 kr.; efter omstændighederne et noget højere beløb. For øvrige tilfælde af seksualforbrydelser og andre overgreb afhænger godtgørelsesniveauet af den enkelte sags konkrete omstændigheder."

Røveri

Ugeskriftet

1996.747 0 kr. Ikke tortgodtgørelse til ansatte i en bank og i en lagerhal, der henholdsvis havde fået deres fingre snøret sammen på ryggen med ståltråd, henholdsvis fået arme og ben bundet sammen og tilklæbet munden.
Højesteret kunne dog godt se, at den behandling, de indstævnte havde været udsat for, havde været særdeles ubehagelig og belastende for dem også i tiden efter røverierne. Det var Erstatningsnævnet, der, efter at de pågældende var tillagt godtgørelser på hver 8.000 kr., indbragte spørgsmålet for Højesteret.

Landsforeningens Meddelelser

26/1999 B 10.000 kr. 4 personer havde ad 4 gange udsat A for røveri, grov vold og i to tilfælde ulovlig frihedsberøvelse med henblik på at inddrive - angivelig - narkogæld. A påstod 25.000 kr. Den overlaster, som han havde været udsat for, fandtes ikke at kunne begrunde en tortgodtgørelse, men han havde krav på godtgørelse efter EAL § 26, stk. 2, der passende kunne sættes til 10.000 kr.
Et af forholdene omfattede, at A blev tvunget med i en bil, kørt til en lejlighed, hvor der blev sat et jagtgevær til hans hoved og trykket af - dog således, at det klikkede - mens de andre skiftevis tog patroner ud og ind af geværet, slog

og sparkede i ansigtet og på kroppen bl.a. med kødhammer, samt klemte det venstre øre med tang, hvorefter hovedmanden tog en kniv og prikkede A omkring øjet.

Siden blev A lænket til en radiator til næste morgen, hvor man kørte ham hen til A's far med henblik på, at denne skulle betale pengene.

(Byretten udtaler sig klogelig ikke om, hvorledes A's selv-værd har haft det oven på en sådan omgang, ER)

Ulovlig frihedsberøvelse

Der er ikke medtaget afgørelser om ulovlig frihedsberøvelse efter retsplejeloven eller psykiatriloven.

Ugeskriftet

1997.602V 10.000 kr. Direktør frihedsberøvede sammen med to ansatte i selskab en disponent D i andet selskab, der havde udøvet tilbageholdsret i gods. D var tilbageholdt godt en time og fik - som påstået - tortgodtgørelse på 10.000 kr. (dissens). Hovedmanden fik 6 måneders fængsel.

Landsforeningens Meddelelser

26/1999 B 10.000 kr. 4 personer havde ad 4 gange udsat A for røveri, grov vold og i to tilfælde ulovlig frihedsberøvelse med henblik på at inddrive angivelig narkogæld, også omtalt ovenfor under **vold** og **røveri**. Påstået 25.000 kr. som tort. Retten udtalte, at overlasten ikke kunne begrunde en tortgodtgørelse, men forurettede havde krav på en godtgørelse efter EAL § 26, stk. 2.

61/1999 160.000 kr. Administrativ afgørelse fra Erstatningsnævnet om kvinde, der var ført til Jugoslavien og havde fået foretaget en tvangsabort 5 måneder henne i svangerskabet. Frihedsberøvelsen havde varet 5 uger. Der var ikke af statsadvokaten rejst tiltale mod familiemedlemmerne for det tvungne abortindgreb, alene den langvarige frihedsberøvelse.

78/2000 Ø 30.000 kr. Frihedsberøvelse i op mod et døgn. Grov mishandling efter § 246, som havde bragt ofret i livsfare.
Hovedmændene fængsel i 2 år.

Andet, herunder freds- og ærekrænkelser

Ugeskriftet

1997.721H 0 kr. Brandstiftelse efter § 180. Moderen til omkommen dreng fik 25.000 i svie og smerte. Der fandtes ikke grundlag for at tilkende hende godtgørelse for tort.

1998.170Ø 15.000 kr. Ekstrabladet brugte billede af 2 skuespillere fra teaterstykket som illustration til læserbrev om erstatning for voldtægtsofre. Benyttelsen af billedet indebar en krænkelse, der berettigede til godtgørelse efter EAL § 26. Der var påstået 25.000 kr.

1998.1036V 20.000 kr. Avisomtale af alvorlig sygdom, hjernesvulst, hos ægtefælle til folketingsmedlem. Det indebar en krænkelse af Æ's private forhold, jfr. § 264 d.
Det blev ved vurderingen tillagt vægt, at ingen af ægtefællerne på tidspunktet for offentliggørelsen kendte sygdomsdiagnosen. Der var påstået 50.000 kr.

1999.122H 100.000 kr. TV-journalister dømt for ærekrænkende sigtelse mod nu afdød kriminalinspektør i udsendelsen "Politiets blinde øje", om en drabssag i Frederikshavn. Kravet havde været gjort gældende i levende live med ikke over 150.000, og var nu faldet i arv, jfr. EAL § 18, stk. 2.

1999.560H 100.000 kr. Ærekrænkende sigtelse i dagblad mod underdirektør U i bank for at have udleveret fortrolige dokumenter til en anden avis. Der var påstået 500.000 kr. Landsretten tillagde 250.000 kr., men Højesteret nedsatte beløbet, idet man bemærkede: "Efter den af U påberåbte bestemmelse i EAL § 26, kan der kun tilkendes ham "godtgørelse for tort". Denne godtgørelse fastsættes til 100.000 kr."

1999.920Ø 0 kr. Ikke godtgørelse fra dørmænd for strafbar racediskrimination til gæst, der blev nægtet adgang på grund af hudfarve og etnisk oprindelse.

Fremtidsmusik

I den ovenfor anførte betænkning nr. 1383/2000 skulle arbejdsgruppen ifølge kommissoriet "også vurdere, om der ved lovgivning bør gennemføres en forhøjelse af godtgørelsesbeløbene ved retsstridige person- og ærekrænkelser m.v. (tort). Det skal bl.a. indgå i overvejelserne, at godtgørelsesbeløbene ikke bør kunne opleves som urimeligt lave i forhold til den krænkelse, der er tale om."

Baggrunden for denne del af kommissoriet er, at der har været rejst kritik af de godtgørelsesbeløb, der i praksis udmåles ved seksualforbrydelser. Det er anført, at beløbene er urimeligt lave i forhold til den krænkelse, forurettede har været udsat for, og at beløbene i nogle tilfælde har virket direkte stødende for de forurettede.

Arbejdsgruppen er i betænkningen enig i, at en seksualforbrydelse i særlig grad kan virke krænkende for forurettede i forhold til andre forbrydelser, herunder de øvrige forbrydelser, der normalt kan danne grundlag for tortgodtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at der til § 26 føjes en ny bestemmelse, hvorefter det ved fastsættelse af tortgodtgørelsen skal tillægges særlig vægt, om krænkelsen er begået ved overtrædelse af straffelovens kapitel 23-24, dvs. forbrydelser mod kønssædeligheden og forbrydelser i familieforhold, herunder navnlig incest (straffelovens § 210).

Det fremgår af regeringens lovkatalog 2000/2001, at der påtænkes fremsat lovforslag om ændring af erstatningsansvarsloven: "Forslaget vil indeholde en række forbedringer af reglerne om erstatning ved personskade bl.a. en generel forhøjelse af erstatningsniveauet. Forslaget bygger bl.a. på en betænkning fra en arbejdsgruppe under Justitsministeriet samt høringssvarene i forbindelse med betænkningen."

Landsforeningens Meddelelse 104/2000

Beviser - Politifolk som vidner - Vold mod politiet

Straffelovens § 119

Uanset politiassistent P's sikre og troværdige forklaring blev kvinden K frifundet for stenkast. Der var mange mennesker omkring hende, og en anden politiassistent havde observeret en ung mand, der kastede en sten.

Retten i Ålborg, 11. afd. SS 9902520-11, 25/5 2000

K på 25 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved i februar 1999 om eftermiddagen at have kastet en brosten efter nogle uniformerede politiassistenter i forbindelse med en demonstration, således at brostenen passerede forbi politiassistent P i skulderhøjde inden for en afstand af en halv meter.

K var ustraffet og nægtede sig skyldig.

5 politiassistenter og to kolleger til K afgav forklaring (ikke gengivet i dommen).

Det hedder i den kortfattede dom:

"Uanset at vidnet P's forklaring forekom sikker og troværdig, lægger retten vægt på den tilspidsede situation, der var opstået på tidspunktet for anholdelsen af tiltalte, herunder at der var mange mennesker omkring tiltalte, og at der var mange stenkast, hvilket er underbygget af de foreviste tv-optagelser.

Retten har endvidere lagt vægt på vidnet (... pass. S...)'s forklaring om, at han 5-10 meter før det sted, tiltalte blev anholdt, havde observeret en ung mand, der kastede en sten, og at der blev kastet en masse sten fra fortovet, hvorfor en forvekslingsmulighed ikke kan udelukkes.

Af de ovenfor anførte grunde frifindes tiltalte."

- oo0oo -

Det fremgår af den medsendte retsbog, at K efter sin forklaring befandt sig på stedet for at dække en demonstration som journalist for TV-Stop. Hun overværede, at demonstranter kastede med sten og blev anholdt. Hun havde ikke på noget tidspunkt blandet sig med demonstranterne.

P forklarede bl.a., at han observerede K, der stod alene på fortovet med en sten i hånden. K kastede stenen, som røg ved siden af ham.

Måske 10-15 sekunder senere anholdt han K. Han havde hele tiden øje på, at det var den person, han anholdt, som kastede stenen.

De to kolleger til K forklarede, at de alle tre havde været sammen, idet det var K, der styrede, hvor de skulle filme. De havde ikke set K samle noget op eller kaste noget.

Den anden politiassistent forklarede bl.a., at der var en masse, der kastede sten. Han observerede en ung fyr skråt til venstre for sig, der kastede en sten. Han overvejede at løbe efter, men valgte at følge ordre om at følge op efter en politivogn. Derefter observerede vidnet en kollega, der stod ved en hæk med en anholdt, som vidnet ikke havde set tidligere. Afstanden fra, hvor han observerede den unge mand, til han observerede kollegaen, var 5-10 meter længere fremme. Vidnet havde ikke set den anholdte kaste noget.

Landsforeningens Meddelelse 105/2000

Sædelighedsforbrydelser - Børn - Videoafhøringer - Beviser

Retsplejelovens § 877, stk. 3

T var i en Gladsaxesag blevet idømt 1 års fængsel for overtrædelse af straffelovens § 225, jfr. § 222, stk. 2 og § 223, stk. 1 samt § 232, ved som pædagogmedhjælper at have haft kønslig omgængelse med en række af institutionens børn på 3-6 år.

Under domsforhandlingen i landsretten nægtedes anklagemyndigheden adgang til at vise videoafhøringer af børnene, hvorimod anklagemyndigheden fik lov til at afhøre børnenes forældre.

Der skete herefter frifindelse.

Ø.L. 16. afd. a.s. nr. S-2557-99, 30/8 2000

T på 23 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 225 og § 224, jfr. § 222, stk. 2 og § 223, stk. 1, subsidiært § 232, ved som pædagogmedhjælper i 1998 at have foretaget sig på 3 drenge og en pige ved bl.a. at have stukket sin penis, pinde eller lignende op i endetarmsåbningen på børnene. Herudover var der 5 tilfælde af blufærdighedskrænkelser, hvor der skete frifindelse i 4 forhold, men domfældelse i et forhold, hvor T skulle have forevist sin blottede bagdel for to 4-5 årige drenge.

I de samlejelignende forhold skete der frifindelse vedr. pigen, ligesom T blev frifundet for at have stukket sin penis op i drengenes endetarm.

Diverse læger, kriminalassistenter og forældre afgav forklaring, ligesom der blev afspillet videoafhøringer af børnene optaget i 1998 i overværelse af den daværende beskikkede forsvarer og bistandsadvokaterne.

Byretten bemærkede indledningsvis, at retten tillagde det vægt, at et antal forældre ved børneinstitutionen havde forklaret, at deres børn omkring sommeren 1998 havde ændret adfærd, idet de havde været kede af at skulle i børnehave, var blevet aggressive, haft voldsomme mareridt, havde klaget over kløe og smerter bagi og været røde ved endetarmen. De havde spontant, da sagen kom frem, angivet T som den, der havde gjort noget ved dem, de ikke kunne lide.

Endvidere havde retten tillagt børnenes forklaring til politiet under videoafhøringerne betydelig vægt i det omfang, de havde forklaret konkret om, hvad de havde været udsat for.

(Men som nævnt fandt retten det ikke godtgjort, at T havde indført sin penis i børnenes endetarm, ligesom der skete frifindelse i nogle forhold, ER)

T blev straffet med fængsel i 1 år og frataget retten til at have med mindreårige børn at gøre. Der blev givet torterstatninger i størrelsesordenen 5.000 - 15.000 kr.

T ankede til frifindelse, subsidiært formildelse. Anklagemyndigheden begærede tiltalen begrænset i forhold 1, således at anvendelsen af en lommekniv i endetarmen frafaldtes. I forhold 2 begrænsedes tiltalen til alene at angå blufærdighedskrænkelser. Endelig frafaldt anklagemyndigheden tiltalen i forhold, hvor T var blevet frifundet i byretten.

I øvrigt blev påstået domfældelse efter anklageskriftet samt skærpeelse.

T var blevet mentalundersøgt. T var normalt begavet og havde haft en god stabil opvækst. Han havde aldrig været i kontakt med det psykiatriske behandlingssystem og var ikke sindssyg. Han havde ingen misbrugsproblemer.

Han beskrev sig som heteroseksuel og med normal orientering mod jævnaldrende kvinder.

Karakterologisk var han fundet præget af en vis umodenhed og idylliseringstendens, men symptomer på mere alvorlig afvigende karakterologi var ikke befundet.

Der skete afhøring af en række vidner, og en række mindre betydningsfulde forklaringer blev dokumenteret. Resten er citat fra landsrettens dom side 3:

"Den 11. august 2000 afsagde landsretten følgende kendelse vedrørende nogle af de under sagen optagne videoafhøring:

"Efter de retssikkerhedsmæssige hensyn, der følger af Højesterets kendelse af 16. marts 2000 (sag 9/2000) i sammenhæng med Højesterets kendelse af 17. maj 2000 (sag 76/2000), og da de forhold, der har begrundet Højesterets afgørelse af 17. maj 2000, hvorefter der ikke bør gives tilladelse til at vise videoafhøringer under domsforhandlingen, svarer til forholdene i nærværende sag, tages forsvarerens begæring til følge som nedenfor bestemt, jfr. retsplejelovens § 877, stk. 3

Der er ikke grundlag for at afskære den begærede vidneførsel af børnenes forældre, der vil indgå i den almindelige vægtning af beviserne ved sagens afgørelse.

T h i b e s t e m m e s:

Det tillades ikke anklagemyndigheden at benytte videoafhøringerne og afskrifterne heraf vedrørende forhold 1-4 og 8 som bevis under domsforhandlingen.

Den af forsvareren fremsatte begæring om, at der ikke må ske afhøring af børnenes forældre som vidner under domsforhandlingen, tages ikke til følge."

Den 16. august 2000 afsagde landsretten vedrørende andre videoafhøringer en kendelse, hvori blandt andet anføres:

"Der fremlagdes skrivelse af 15. august 2000 fra forsvareren, advokat R med anmodning om tilladelse efter retsplejelovens § 877, stk. 3, til at dokumentere uddrag af afskrifter af videoafhøringer under sagen af børnene A, B, C, D og E samt uddrag ligeledes af videoafhøring af barnet F som tillige er omfattet af sagen, men for hvem anklagemyndigheden under sagens behandling for landsretten har frafaldet tiltalen.

Anklagemyndigheden har protesteret mod at begæringen imødekommes.

....

K E N D E L S E:

Hverken tiltalte eller forsvareren kan på forhånd forudse hvilken betydning den af ham begærede dokumentation i sammenhæng med sagens øvrige bevisligheder vil have for rettens afgørelse af sagen.

Henset hertil og til at forholdene også vedrørende disse videoafhøringer er de samme som i landsrettens kendelse af 11. august 2000, er der ikke grundlag for at fravige eller indskrænke den retssikkerhedsmæssige beskyttelse, der følger af Højesterets kendelser.

Derfor tages begæringen ikke til følge.

T h i b e s t e m m e s:

Den af forsvareren fremsatte begæring i skrivelse af 15. august 2000 tages ikke til følge."

Landsretten skal udtale:

Ad forhold 1-8:

De oplysninger som anklagemyndigheden har kunnet påberåbe sig under sagens behandling for landsretten som bevis for, at tiltalte har gjort sig skyldig i den rejste tiltale, består af forældrenes oplysninger om børnene og deres referat af de samtaler som forældrene efter sagens opkomst har haft med de 3-5 årige børn - P dog 6 år. Der foreligger ikke i øvrigt omstændigheder, der underbygger tiltalens rigtighed. Der findes herefter ikke at være grundlag for domfældelse, hvorfor tiltalte i det hele frifindes.

Derfor er der heller ikke grundlag for at tage påstandene om rettighedsfrakendelse og konfiskation til følge.

Efter dommernes bestemmelse frifindes tiltalte for påstandene om godtgørelse."

- oo0oo -

Se tillige om videoafhøringer en fejlbehæftet afhøring i U.2000.1632Ø, kortere refereret i Lf.Medd. 96/2000.

Rigsadvokaten har instrueret samtlige statsadvokater og politimestre om den nærmere fremgangsmåde, der skal følges, såfremt man i endnu ikke afgjorte sager som bevismateriale har videoafhøringer optaget før Højesterets kendelser af 16/3 og 17/5 2000. Forskrifterne findes i et internt cirkulære kaldet "Rigsadvokaten Informerer nr. 23/2000."

Landsforeningens Meddelelse 106/2000

Højesteretsdomme med udvisning 1999/2000

Udlændingelovens § 22 og § 26, Menneskerettighedskonventionens art. 8

Højesteret har haft travlt med udvisningssager sidste år og i år. Nedenstående oversigt kan måske være til glæde ikke alene for advokater, men også for dem, der stadig nedlægger påstand om udvisning i sager med korte straffe.

- U 99.1390 H 42-årig kroatisk kvinde med ophold fra 1989, lovligt ophold 5½ år og med voksne børn her. I by- og landsret udvist for handel med 6 g heroin, der i landsretten gav 60 dage. Højesteret frifandt for udvisningen, idet denne ville være i strid med kravet om proportionalitet. Højesteret fandt ikke, at en bemærkning i motiverne til skærpelse af udlændingeloven om, at undladelse af udvisning kun undtagelsesvist kan finde sted, kunne tillægges selvstændig betydning.
- U 99.1394 H 35-årig pakistaner indrejst i Danmark som 10-årig og med familie her, men med adskillige forstraffe for narkotika. I byretten frifundet for udvisning. Landsretten ændrede afgørelsen til 10 års udvisning. Højesteret fastslog, at udvisning efter udlændingelovens § 22, nr. 4 kun kan komme på tale, såfremt den begåede narkotikakriminalitet er af en sådan grovhed, at den pågældende idømmes en langvarig fængselsstraf eller nu flere gange er idømt fængselsstraffe af betydelig længde. Det var ikke opfyldt i den foreliggende sag, hvor straffen var udmålt til 4 måneders fængsel.
- U 99.1500 H 41-årig tyrker, der kom til Danmark som 15-årig i 1972, gift i 1980 og ægteparret havde en søn på nu 17 år. Blev i 1995 prøveløsladt efter afsoning af bl.a. dom på 7 års fængsel for narkokriminalitet. Ca. 7½ måned efter prøvetidens udløb overtrådte T på ny § 191 og blev herfor straffet med fængsel i 8 måneder. Højesteret var enig med by- og landsret i **udvisning i 10 år**. Uanset T's stærke tilknytning til Danmark var hans narkotikakriminalitet så alvorlig, at det ikke ville være i strid med kravet om proportionalitet at udvise ham.
- U 99.1503 H 50-årig statsløs palæstinenser fra Libanon med konventionsstatus fra 1985 og nær kontakt med frasepareret hustru og fællesbørn på 6 og 7 år, som han så næsten dagligt. Både i byret og landsret idømt 3 måneders fængsel og udvisning i 5 år. Højesteret bemærkede, at udlændingelovens § 26, stk. 2 skulle forstås i overensstemmelse med det krav om proportionalitet, som følger af Menneskerettighedskonventionens art. 8. T havde en så stærk tilknytning til Danmark, at udvisning på grundlag af hans kriminalitet ville være i strid med kravet om proportionalitet, hvorfor han frifandtes for påstanden om udvisning.
- U 99.1507 H 51-årig tyrker, der kom til Danmark i 1970 som gæstearbejder, siden separeret fra herboende ægtefælle, men samlivet genoptaget. Tre børn på 23, 20 og 12 år. By- og landsret var enig om udvisning, landsretten

skærpede straffen til fængsel i 8 mdr. Højesteret stadfæstede landsrettens strafudmåling, men lod bestemmelsen om udvisning udgå, idet T havde en så stærk tilknytning til Danmark, at udvisning på grund af hans kriminalitet, der også omfattede en dom på 6 måneder fra 1997, ville være i strid med kravet om proportionalitet.

- U.00.293 H 37-årig libanesiser, der alene var straffet med hæfte i 14 dage for 1. gangs salg af 0,18 g heroin, straffet med udvisning i Østre Landsret. I Højesteret tog anklagemyndigheden bekræftende til genmæle overfor påstanden om frifindelse for udvisning.
- U.00.545 H 32-årig iraner idømt 20 dages hæfte for salg af 0,08 g heroin, begået før en dom, hvor han for forsøg herpå var straffet med betinget hæfte i 10 dage.
Østre Landsret havde – uden begrundelse - forhøjet straffen til 60 dage og bestemt udvisning. I Højesteret blev straffen nedsat til byrettens resultat, og i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand frifundet for udvisning. Domfældte var ikke tidligere dømt for narkotikakriminalitet og havde opholdt sig 15 år her i landet.
- U 00.545 H 31-årig tuneser, tdl. straffet for mindre kvanta i 1994 og 1995. Nu fængsel i 6 måneder for berigelseskriminalitet og forsøg på handel med 4 salgskugler med i alt 0,26 g kokain. Udvist i Østre Landsret. Frifundet herfor i Højesteret efter anklagemyndighedens påstand, under hensyn til personlige forhold og tilknytning til Danmark, herunder at han havde en mindreårig datter, som han så næsten dagligt.
- U 00.546 H 35-årig chilener, tidligere i 1986 idømt 3½ år for narkokriminalitet, siden andre straffe, sammenlagt 6 år for lov om euf. og røveri. Han havde opholdt sig i her i landet i 20 år, kom hertil som 14-årig, med største delen af familien her, men også en vis tilknytning til Chile, han beherskede spansk. Fængselsstraf 5 måneder og **udvisning** (dissens på, om udvisning ville være i strid med art. 8)
- U 00.822 H Den på gerningstidspunktet 31-årige somalier S blev idømt fængsel i 60 dage for vold af særlig rå og brutal karakter efter straffelovens § 245, stk. 1, ved at have knust et ølglas i ansigtet på en restaurationsgæst. S var kommet til Danmark i marts 1992 som 24-årig. Han var nu skilt fra sin somaliske hustru og havde ingen børn. Hans eneste familie i Danmark var en bror, der var undergivet psykiatrisk behandling, og denne brors to sønner, der siden januar 1999 havde opholdt sig hos S. Ved byrettens og landsrettens dom blev S udvist, men Højesteret fandt under hensyn til længden af S's ophold i Danmark, hans familie- og arbejdsmæssige tilknytning hertil og den idømte relativt beskedne straf på 60 dages fængsel, at en udvisning stred mod EMK artikel 8. S blev derfor frifundet for anklagemyndighedens påstand om udvisning (dissens).

- U 00.820 H, Pakistaner, der flyttede her til landet, da han var knapt 4 år, og havde Lf 5/2000 forældre og søskende her, dømt for røveri mod pengetransport med udbytte på 833.000 kr. I byretten 2 års fængsel, men ikke udvisning. Landsretten skærpede til 2½ års fængsel og besluttede udvisning i 10 år. Højesteret stadfæstede landsrettens strafudmåling, men ophævede udvisningen som stridende mod kravet om proportionalitet i EMK art. 8. Der var herved også tillagt vægt, at T ikke var tidligere straffet, og at dommen vedrørte et enkeltstående om end alvorligt røveriforhold.
- U 00.1196 H 40-årig T fra Sierra Leone, der kom hertil i 1992, idømt fængsel i 10 år og udvist for bestandig for drab på tidligere hustru - trods herboende børn på 13 og 11 år. Den begåede kriminalitet var så alvorlig, at det ikke ville være i strid med EMK art. 8 at udvise ham.
- U. 00.1376H Tyrker, 33 år fundet skyldig i vold efter § 245, skud med jagtgevær mod fod. I perioden 1985-1999 i 12 tilfælde dømt for vold og trusler med en samlet straf af ca. 8 års fængsel. Nu forvaring, boet her i ca. 20 år og her fraskilt ægtefælle med 5-årig datter, mor, bror, halvbror samt et barn med dansk kvinde. Talte tyrkisk og havde fortsat familie der. Uanset T's stærke tilknytning til Danmark fandtes den nu begåede kriminalitet sammenholdt med hans tidligere begåede kriminalitet at være så alvorlig, at det ikke ville stride mod proportionalitetskravet i art. 8 at **udvise** ham for bestandig.
- U 00.1499 H 39-årige T₁ fra Tyrkiet blev for indførsel af 500 gram heroin i forening Lf 77/2000 med T₂ idømt fængsel i 3 år, mens T₂ for samme forhold samt for indførsel af 55 gram kokain og køb af 1 kg hash blev idømt fængsel i 3 år og 9 måneder. T₁, der efter at være kommet til Danmark som 13-årig, havde opholdt sig her i landet i 27 år, og hvis fraseparerede hustru og 3 børn boede her, blev **ikke udvist**, jf. artikel 8 i EMK. Den 29-årige landsmand T₂, der var kommet her til landet i 1988 som knap 17-årig, og som siden 1995 havde samlevet med en dansk kvinde, med hvem han havde to mindreårige børn, blev derimod **udvist** for bestandig.
- U 00.1600 H 23-årig T fra Tyrkiet blev for grove røverier over for ældre mennesker i Lf 57/2000 Odense idømt 3 års fængsel. Han var tidligere straffet flere gange for berigelseskriminalitet, herunder røveri, vidnetrusler og overtrædelse af våbenloven. Han var født i Danmark, og forældre og søskende boede her. Han var gift med en tyrkisk statsborger, der indrejste i 1997. Parret fik et barn i 1998, men hustruen ønskede nu skilsmisse. Han havde været på flere kortere ferieophold i Tyrkiet, men havde ikke længere nogen forbindelse med familie i Tyrkiet. Byretten ville ikke udvise, Østre Landsret bestemte udvisning for bestandig, Højesteret fandt, at T havde en så stærk tilknytning til Danmark og en så beskeden tilknytning til Tyrkiet, at en udvisning af ham –

uanset grovheden af den kriminalitet, han havde begået, og uanset ægtefællens og fællesbarnets fremtidige opholdssted efter en eventuel skilsmisse – ville være i strid med det krav om proportionalitet, som følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, og stadfæstede hermed byrettens dom.

U 00.1685 H En nu 22-årig somalier T blev for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, og § 260, nr. 1, idømt fængsel i 40 dage. T var indrejst i Danmark som 18-årig i juni 1996. I januar 1998 fik han opholdstilladelse som flygtning efter udlændingelovens § 7, stk. 2. T havde indtil indreisen her i landet opholdt sig i Kenya, hvortil han sammen med sin familie var flygtet i begyndelsen af 90'erne på grund af borgerkrigen i Somalia. T boede sammen med sin søster her i landet. Ved byrettens og landsrettens domme blev T udvist. Højesteret, der fremhævede, at kun forholdet vedrørende overtrædelse af § 119, stk. 1, indgik i vurderingen af, om T skulle udvises, jf. udlændingelovens § 22, nr. 6, frifandt T for udvisningen med en henvisning til, at denne overtrædelse måtte anses for at være af mindre alvorlig karakter, og til T's manglende kontakt til Somalia og Kenya m.v.

U 00.1687 H En 20-årig israeler idømt 4 års fængsel for røverier m.v. og udvist af landsretten. Han var født og opvokset her i landet, og hans forældre og to af hans søskende boede her. Højesteret stadfæstede strafudmålingen. Efter anklagemyndighedens og tiltaltes samstemmende påstande for Højesteret blev tiltalte frifundet for udvisningspåstanden.

HD 14. august 2000, Gad Nyhedsservice 31-årig liberiansk statsborger idømt 60 dage for lov om euf. ved at have forsøgt at sælge 0,09 g heroin. Bøder i 1996 og hæfte i 1997 for lov om euf. To børn med tidligere samlever og nu gift med herboende gambiansk kvinde. Havde på domstidspunktet opholdt sig i Danmark i ca. 5½ år. Blev efter hans og anklagemyndighedens samstemmende påstande frifundet for udvisningspåstanden, der var blevet taget til følge i byretten og landsretten

H.D. 8. september 2000 i sag I 177/2000, Gads Nyhedsservice 29-årig nigeriansk statsborger T var fundet skyldig i at have haft køns- lig omgængelse med sin danske hustrus drenge på 3 og 4 år. Den af by- og landsret idømte straf af fængsel i 6 måneder fandtes passende bestemt. T var indrejst i Danmark i 1996 og var blevet gift med sin nuværende danske hustru i 1997. Hustruen var gravid med deres fælles barn. Hendes særbørn, som T havde misbrugt seksuelt, havde på gernings- tidspunktet været og var fortsat i familiepleje med ugentlig samvær. Medens byretten havde udvist T med indrejseforbud i 5 år, fandt Højesteret ligesom landsretten, at der som følge af T's ægteskab med en ægtefælle, der ikke ville kunne klare sig i Nigeria, ikke var fuldt tilstrækkeligt grundlag for at udvise T.

Landsforeningens Meddelelse 107/2000

Visitation i forbindelse med fængselsbesøg, men udenfor - Erstatning

Retsplejelovens § 1018 b

I Lf.Medd. 89/2000 er gengivet to tilsyneladende modstridende domme om erstatning til rockere for visitation, efter at Hells Angels og Bandidos havde proklameret fred. Dommen refereret som nr. 1, der gav afslag på erstatning, viser sig at være blevet anket. Da parterne var enige om påstanden, var afgørelsen ikke helt så svær at træffe.

Ø.L. 5. afd. a.s. nr. S-0745-00, 8/9 2000

"Glostrup Kriminalrets dom af 3. september 2000 (S 25520/99) er anket af E med påstand om betaling af erstatning med 200 kr. med procesrente fra den 6. marts 2000.

Anklagemyndigheden har under domsforhandlingen efter sin endelige påstand taget bekræftende til genmæle over for erstatningssøgendes påstand.

Erstatningssøgende har ikke givet personlig møde.

Da anklagemyndigheden har erklæret sig enig i, at E har krav på erstatning, afsiges der dom i overensstemmelse med denne påstand."

Landsforeningens Meddelelse 108/2000

Bedrageri - Behandlingsdom - "Münschhausen-syndrom" - Retslægerådet

Straffelovens § 68, § 69 og § 279

T, mange gange tidligere straffet, havde begået kreditbedragerier på 324.000 kr. Retslægerådet var for en gangs skyld ikke enig. Et flertal anbefalede ambulantly psykiatrisk behandling, og det blev resultatet.

Københavns Byrets 17. afd. 14747/99, 20/9 2000

T på 25 år var under en tilståelsessag i 14 forhold tiltalt for kreditbedragerier i perioden maj - september 1999 i forbindelse med køb/leje af forskellige forbrugsgoder til en samlet værdi af 324.000 kr. Der var tale om edb-udstyr, både, motorer, havemøbler m.v.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om, at T i medfør af straffelovens § 69, stk. 1, jfr. § 68, 2. pkt. dømtes til ambulantly psykiatrisk behandling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at der af Kriminalforsorgen i forbindelse med overlægen kunne træffes bestemmelse om indlæggelse, hvis samlede varighed ikke kunne overstige 6 måneder. Længstetiden af foranstaltningen skulle fastsættes til 5 år, jfr. § 69 a, stk. 1.

T var tidligere straffet:

- 1995 Forsøg på bedrageri med betinget dom.
- 1996 60 dages fængsel betinget som fællesstraf for underslæb.
- 1997 Bøder for butikstyveri.
- 1998 60 dages fængsel, fællesstraf for dokumentfalsk.
- 1999 Samfundstjeneste 120 timer for bedrageri. Dommen afsagt i juli 1999.

Forholdene i nærværende sag lå altså før og efter seneste dom. Samfundstjenesten var ikke udført.

Der var foretaget en mentalundersøgelse. T var ikke sindssyg, men lidende af defekt realitetstestning og regressivt forstyrrende tænkning og måtte snarere rubriceres som en pseudopsykopatisk (psykopatlignende) end som en holdningsløs karakterafvigende person. Der anbefales dom til ambulantly behandling.

Retslægerådet var enig i, at T ikke var sindssyg. Han var normalt begavet. Han havde efter skolegang haft en relativ ustabil tilknytning til arbejdsmarkedet, men var aktuelt i arbejde.

Efter at have beskrevet bopæls- og parforhold fortsatte Retslægerådet:

"Ved den aktuelle undersøgelse er T fundet karakterologisk særegen med subjektiv oplevelsesmåde i forbindelse med forestillinger af ekspansiv karakter. Der er ikke observeret sindssygelige symptomer, men ved den psykologiske undersøgelse er der fundet defekt realitetstestning og regressivt forstyrret tænkning. Hertil kommer emotionel labilitet med manglende evne til at styre og kontrollere impulsive tilskyndelser, baseret på fantasifulde dagdrømme. Evnen til selvindsigt er begrænset, og han er fundet umoden med manglende evne til at føle sig ind i andre.

Med baggrund i den karakterologiske egenart er han omfattet af straffelovens § 69, stk. 1.

Såfremt T findes skyldig i det påsigtede, skal to af de voterende, overlægerne BG og PG, jf. straffelovens § 68, 2. pkt., som mere formålstjenlig foranstaltning end straf til imødegåelse af en formentlig ikke ubetydelig, og af den psykiske tilstand afhængig, risiko for fremtidig ligeartet kriminalitet, anbefale dom til ambulans psykiatrisk behandling i psykiatrisk sygehus eller afdeling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at der af Kriminalforsorgen i forbindelse med overlægen kan træffes bestemmelse om indlæggelse.

En af de voterende, overlæge L, kan, såfremt han findes skyldig, ikke pege på nogen særforanstaltning, jf. straffelovens § 68, 2. pkt., som mere formålstjenlig end straf. Denne voterende anbefaler, på baggrund af T's psykiske egenart, at eventuel afsoning indledes med ophold i Anstalten ved Herstedvester."

Retten fandt T skyldig i overensstemmelse med hans tilståelse og idømte ham den af anklagemyndigheden påståede sanktion og ophævede betingelserne i den senest afsagte dom, jfr. straffelovens § 89 a.

T blev idømt erstatning til de forskellige forhandlere.

Landsforeningens Meddelelse 109/2000

Færdselsloven - Rødt lys - Passager bliver syg - Frifindelse

Færdselslovens § 4

Frifundet for overtrædelse af færdselsloven og dermed påstanden om betinget frakendelse. T's hustru var blevet syg og væltede ind over ham med den følge, at han ikke kunne benytte fodbremsen og ikke nåede at reagere, før han kørte ind i lyskryds for rødt.

Københavns Byrets 27. afd. 16140/2000, 20/9 2000

T var tiltalt efter færdselslovens § 4, stk. 1, ved at have kørt ind i et kryds for rødt lys, hvorved der skete sammenstød med en anden personbil.

Der var påstand om bøde og betinget frakendelse. T nægtede sig skyldig.

Retten bemærkede:

"Retten lægger efter tiltaltes forklaring, der støttes af de i øvrigt foreliggende oplysninger, til grund, at tiltalte netop havde sat sin søn af og var på vej hjem i bil, som han førte med en hastighed af 30 - 40 km i timen umiddelbart før lyskrydset, da tiltaltes hustru, der sad på forsædet, blev pludseligt syg med stærke smerter i sit ben og væltede ind over ham med den følge, at han ikke kunne benytte fødbremserne og ikke i øvrigt nåede at reagere, før han var kørt ud i lyskrydset for rødt og sammenstødet havde fundet sted. Det lægges endvidere efter tiltaltes forklaring til grund, at der ikke før havde været en lignende episode med hustruen. Det fremgår af de lægelige oplysninger, at hustruen har lidt af dropfod med anlæg af benskinne siden 1999.

Som sagen foreligger oplyst, finder retten ikke, at tiltalte ved sin kørsel har udvist den til domfældelse fornødne uagtsomhed. Tiltalte frifindes derfor for den rejste tiltale."

Østre Landsret har fået hjemmeside

Det er måske en forsinket nyhed, faktisk er det sket allerede i juni måned, men landsretten har måske ikke fået budskabet igennem til alle lige i sommerferiens begyndelse, og der er ikke så mange links til stedet. Men her kommer det i alle tilfælde www.oestrelandsret.dk

På hjemmesiden er aftrykt én kendelse, den med Folkebevægelsen mod EU og statsministeren. Men der kan jo komme flere.